

І.К. Дрозд, д.е.н., професор,

<https://orcid.org/0000-0002-1930-2522>

Київський національний університет ім. Т. Шевченка,
м. Київ

КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ВЕЛИКИХ ПІДПРИЄМСТВ, ЩО СТАНОВЛЯТЬ СУСПІЛЬНИЙ ІНТЕРЕС

Анотація

Обґрунтовано, що вирішення проблем контролю якості аудиту фінансової звітності великих підприємств є однією з найважливіших передумов забезпечення запитів суспільства на достовірну та прозору інформацію про їх діяльність. Проаналізовано завдання з контролю якості виконання аудиту річної фінансової звітності великих підприємств. Конкретизовані сім компонентів контролю якості, щодо яких аудиторі мають провести аудиторські процедури: стратегія, ризики, діяльність, управління, фінансові показники, зовнішні фактори, зрозумілість інформації у звітах. Наведено очікувані результати такого дослідження та їх використання у подальших оцінках внутрішнього контролю якості суб'єктів аудиторської діяльності, які проводять аудит великих підприємств.

Ключові слова: аудиторські послуги, аудит, фінансова звітність, контроль якості аудиту, підприємства, що становлять суспільний інтерес, аудиторські процедури.

Iryna Drozd, Doctor of Economic Science, Professor,

<https://orcid.org/0000-0002-1930-2522>

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv

QUALITY CONTROL OF THE AUDIT OF FINANCIAL STATEMENTS AT LARGE ENTERPRISES OF PUBLIC INTEREST

Summary

The problem of trust for users of open-access financial statements delivered by the companies of public interest being large enterprises is an urgent one. Its solution lies in the field of enhancing the quality control for audit entities that are empowered to certify the financial statements of large enterprises.

The paper proves that strengthening the quality control of the financial statements audit is one of the most important prerequisites for securing public requests for reliable and transparent information about their activities. The task of performance quality control of the annual financial

statements audit at large enterprises is analyzed. Seven components of quality control are specified, for which the auditors are to provide the audit procedures: strategy, risks, activities, management, financial indicators, external factors, and the comprehensibility of information in the reports. The essence is clarified and the expected results of the audit procedures are provided to be used in further assessments of the internal quality control of the audit entities that perform audit services for large enterprises.

In order to obtain evidence of large enterprises' information, the audit procedures are supplemented by a number of discrete quality control questions and tasks that are relevant to the audit process assessment: the enterprise revenue audit assessment, evaluation of unusual (atypical) operations, monitoring of the internal quality control systems. The above mentioned will reduce the level of user mistrust in the insufficient or inadequate warranty provided in the standardized auditor's report.

Keywords: audit services, audit, financial reporting, audit quality control, public interest entities, audit procedures

Постановка проблеми. Суттєві зміни в регулюванні обліку і звітності, що відбулися у 2018 р., спрямовані на істотне посилення вимог до звітування великих підприємств [1]. Обов'язкові вимоги оприлюднення фінансової звітності, звіту про управління та підтвердження достовірності звітності незалежним аудитором для великих підприємств, які тепер стали об'єктами суспільного нагляду, реалізують принципи відповідальності та прозорості в країні. Перед великими підприємствами постали нагальні організаційні та правові питання вибору та призначення аудитора на основі оприлюдненого порядку проведення відкритого конкурсу та недискримінаційних критеріїв, створення аудиторського комітету. Посилено вимоги і до суб'єктів аудиторської діяльності, які уповноважені надавати послуги з обов'язкового аудиту фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес. Згідно законодавства вони мають бути включеними до відповідного розділу реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності.

Запровадження законодавчих новацій потребує значних організаційних та методичних змін для великих підприємств і аудиторських компаній. Великі підприємства, що становлять суспільний інтерес, мають демонструвати через механізми оприлюднення річної фінансової звітності, які підтверджена аудиторами, засоби для посилення громадської довіри. Вони надають інформацію про те, як важливі для суспільства підприємства прагнуть зробити свою роботу у найефективніший спосіб, змінювати на краще управління і продовжувати впроваджувати інновації для

покращення їх фінансового стану та результатів діяльності. Підзвітність та прозорість виступають важливими принципами управління на великих підприємствах, і у своїх звітах вони мають повідомляти про прогрес у цьому напрямку.

Підприємства, що становлять суспільний інтерес, повинні працювати в напрямку покращення зрозумілості звітних даних, а тому почати інтегрувати ключові аспекти щорічного звіту в узгоджену структуру. Стратегічні цілі, задекларовані керівництвом, повинні відображатися через доступні вимірники, показники, які можна оцінити. Показники ефективності діяльності забезпечують збалансованість оцінки ризиків, з якими підприємства стикаються при досягненні цих цілей.

Суб'єкти аудиторської діяльності, обрані в якості незалежного аудитора річної фінансової звітності мають виконувати свою роботу відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА) [2]. Це забезпечує впевненість щодо показників оприлюднених звітів для користувачів. Разом з тим потреби посилення суспільної довіри спонукають аудиторів працювати над доступністю щорічних звітів для користувачів, які можуть не мати попередніх знань щодо підприємства або конкретних фінансових показників. Щорічне забезпечення доступною і зрозумілою інформацією стає життєво важливою вимогою користувачів звітів великих підприємств, адже саме вони споживають послуги цих організацій. Тому посилюються і вимоги суспільства до тих, хто виступає гарантом довіри до наведеної у звітах інформації.

Широка громадськість, потребуючи доступної та збалансованої оцінки результативності діяльності великих підприємств та їх фінансового стану, очікує високих стандартів від аудиторів. Такі стандарти вони можуть продемонструвати через запроваджений міжнародними нормами та практикою механізм контролю якості аудиторських послуг. А для суб'єктів аудиторської діяльності великих підприємств ці вимоги стають вирішальними для підтримки доброчесності і здійснення успішного бізнесу. Тому дослідження в цій сфері аудиторської діяльності є актуальними та своєчасними.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Фактор якості – одна з конкурентних переваг бізнесу та критичний фактор успіху діяльності підприємства [3, с. 121]. Одними із перших, хто на рівні аудиторської практики осмислили філософські постулати якості та особливості

суспільних запитів до аудиторів через розвиток системи контролю якості аудиту були Г. Давидов та О. Редько [4, с. 12, 5]. Їх репутація як фахівців та науковців викликала подальші творчі пошуки реалізації концепції контролю якості. Під впливом міжнародних норм, реалізованих в Україні в якості обов'язкових стандартів, в науці широко поширився погляд, згідно з яким в основі розвитку системи контролю якості стали зовнішній і внутрішній його види [6, 7]. Таку лінію дослідження контролю якості в аудиті продовжили представники більшості наукових шкіл в Україні та інших країнах [8, 9, 10, 12]. Основними завданнями сучасних публікацій є пошуки гармонізації законодавства і нормативно-правових документів відповідно до міжнародної практики контролю якості аудиту [1, 11,12].

Серед інших слід виокремити роботу Н. Шалімової, заслуга якої полягає в тому, що вона одна з перших наголосила на різному ставленні користувачів до інституції аудиту в суспільстві залежно від споживання аудиторських послуг [13, с. 374].

Грунтуючись на тому, що запити користувачів можуть спонукати аудиторів відображати інформацію про достовірність фінансової звітності більш інформативно, нами проведено дослідження проблеми контролю якості аудиту для великих підприємств, щодо яких очікування суспільства в оприлюдненні інформації є особливо значними. Однак тут, на нашу думку, виникає певне протиріччя. Чи узгоджується дотримання МСА в ході обов'язкових аудитів фінансової звітності з розширенням (навіть на рівні наукових пропозицій) аудиторських завдань? Питання існування сутнісного конфлікту між розширеними запитами користувачів і стандартизованими підходами до інформації у підготовці звітів аудиторів стало одним із спонукальних мотивів написання даної статті.

Формулювання цілей статті. Метою дослідження є вивчення вимог щодо внутрішнього контролю якості аудиту в контексті забезпечення задоволення потреб користувачів у доступній і зрозумілій інформації про достовірність фінансової звітності великих підприємств.

Виклад основного матеріалу. Для дослідження зазначеної проблеми контролю якості аудиту була використана методологія, яка складалася з використання оприлюднених даних фінансової звітності 12-ти великих підприємств, звітів незалежного аудитора та аналізу наукових джерел про робочі документи аудитора при виконанні завдання з аудиту річної фінансової звітності.

Завдання вивчення зазначених джерел було засноване на двох важливих аспектах. По-перше, був проведений аналіз емпіричних даних досліджуваної теми, аналіз наукових статей відомих професійних журналів, у т.ч. міжнародного значення, книг, монографій та ін. Науковий підхід являється ґрунтовним методом огляду проблеми і може розглядатися як показник якості академічної продуктивності.

По-друге, завдяки критичному аналізу наукових джерел та власному практичному досвіду виконання завдань з аудиту фінансової звітності дана робота може бути орієнтована на практичних користувачів інформації щодо подальшого еволюційного розвитку подання інформації у фінансових звітах за принципами підзвітності та відкритості.

Процес фільтрації зменшив початкову кількість статей, уточнивши їх за джерелами, які стали показовими для виявлення тенденції розвитку проблеми контролю якості аудиту.

Об'єктом вивчення стали робочі документи аудитора при виконанні завдань з аудиту фінансової звітності та Звіти незалежного аудитора, оприлюднені необхідним чином.

У результаті нами запропоновано сім компонентів контролю якості звітів незалежного аудитора, які є додатковими важливими характеристиками діяльності великих підприємств, що становлять суспільний інтерес, з урахуванням потреб користувачів інформації (таблиця 1). Ці показники узгоджуються з нормами МСА [2], і разом з тим акцентують увагу користувачів на більш поглиблених даних щодо стратегії, ризиків, діяльності, управління, факторів успішності, фінансових показників та зрозумілості звіту незалежного аудитора про виконану перевірку річної фінансової звітності великого підприємства.

Щодо першої компоненти оцінки, відображеної в таблиці - оцінки досягнення стратегії - важливо визначитися, наскільки поставлені цілі підприємства, фінансова звітність якого оцінюється, є чіткими, окресленими конкретними показниками.

В ході аудиту демонструється те, що цілі діяльності підприємства досягнуті або ідентифікуються фактори, що можуть зупинити їх досягнення. Аудитори виявляють, які дії вживаються керівництвом підприємства для усунення цієї проблеми. Показники фінансового стану мають бути прозорими, чітко визначеними.

Компоненти контролю якості звітів незалежного аудитора

№	Компоненти оцінки	Завдання з контролю якості	Очікувані результати оцінки
1	2	3	4
1	Стратегія	<ul style="list-style-type: none"> • Чіткість навколо мети, стратегічних цілей та ключових програм / проєктів. • Збалансований погляд на прогрес щодо поставлених цілей. • Детальна інформація про майбутні плани щодо виконання пріоритетів. • Стратегія чітко пов'язана з заходами ефективності та ризиками. 	<p>Сформульована мета з підцілями</p> <p>Чітка демонстрація того, що цілі досягнуті</p> <p>Збалансований аналіз стратегічних цілей</p> <p>Бачення, стратегія та ключові показники</p> <p>Показники чітко пов'язані між собою</p> <p>Зрозуміла структура річного звіту</p> <p>Чіткість навколо ключових програм</p> <p>Чіткі плани на майбутнє</p> <p>Наведені кейси досягнення пріоритетів</p>
2	Ризики	<ul style="list-style-type: none"> • Чітке відображення структури підприємства. • Зв'язок між ризиками, стратегічними цілями та щорічним звітом. • Кількісно визначені ризики. • Динаміка профілю ризику, у т.ч. зміни стосовно розкритих конкретних ризиків. 	<p>Процес управління ризиками</p> <p>Заява про ризик</p> <p>Чітке уявлення про динаміку профілю ризику</p> <p>Детальні ризики із пом'якшенням наслідків</p> <p>Міцний зв'язок між ризиками та стратегічними цілями</p> <p>Демонстрація зміни профілю ризику з часом</p>
3	Діяльність	<ul style="list-style-type: none"> • Обговорення різних моделей постачання та реалізації продукції, причин використання цих моделей та як досягнуто співвідношення ціни та якості. • Управління контрактами. • Оцінка капітальних вкладень та способів досягнення співвідношення ціни та якості. 	<p>Чітка операційна модель</p> <p>Творча ілюстрація діючих моделей на практиці</p> <p>Капітальні проєкти</p> <p>Управління контрактами</p> <p>Ефективність</p>
4	Управління	<ul style="list-style-type: none"> • Інформація щодо наочної демонстрації структури управління. • Прозора інформація про те, наскільки ефективно працює вище керівництво. 	<p>Чітка структура управління</p> <p>Ширші мережі</p> <p>Відвідування та склад ради</p> <p>Детальний процес оцінки ради</p> <p>Використання тематичних досліджень для ілюстрації процесу прийняття рішень</p>
5	Фінансові показники	<ul style="list-style-type: none"> • Зрозуміле та справедливе відображення фінансових показників згідно фінансової звітності. • Обговорення фактичного результату щодо виконання планів (бюджетів). 	<p>Напрямки видатків</p> <p>Аналіз фінансової звітності</p> <p>Кількісне визначення нефінансових цілей</p> <p>Чесність у звіті про підвищення продуктивності</p>

1	2	3	4
		<ul style="list-style-type: none"> • Кількісно визначені показники продуктивності щодо оцінки досягнення стратегічних цілей. • Збалансоване оцінювання досягнутих цілей та ефективності їх досягнення. 	
6	Зовнішні фактори	<ul style="list-style-type: none"> • Врахування зовнішніх драйверів, які існують та впливають на досягнення поточних цілей та результатів. 	<p>Демонстрація впливу зовнішніх водіїв</p> <p>Як пом'якшуються зовнішні обставини</p> <p>Як великі підприємства можуть впливати на зовнішні фактори</p>
7	Зрозумілість	<ul style="list-style-type: none"> • Використання простої мови, графіки та відповідного макета, щоб користувач міг зрозуміти та оцінити важливість поданої інформації. • Чітка структура, яка допоможе користувачам орієнтуватися в річному звіті. • Стислі резюме з посиланнями на додаткову інформацію. • Використання різних носіїв інформації. 	<p>Щорічний звіт на сторінці Інноваційне використання засобів масової інформації</p> <p>Стислі резюме</p>

Джерело: розроблено автором

Збалансований аналіз постановки і досягнення стратегічних цілей супроводжує традиційні аудиторські підходи до визначення відповідності і правильності формування показників фінансової звітності. Така оцінка слугує підставою для визначення думки щодо безперервності діяльності.

Аудитор в своїх оцінках має пов'язати кожний пункт з відповідним розділом щорічного звіту і надати джерела додаткової поглибленої інформації користувачам за їх запитом.

Оскільки аудиторській оцінці підлягають великі компанії, то їх ключові програми і стратегія їх виконання мають прив'язуватись до визначених фінансових цілей. Оцінюючи діяльність підприємств, що становлять суспільний інтерес, аудитори можуть розглянути можливість пов'язувати їх стратегію з політичними зобов'язаннями або стратегіями інвестування, особливо якщо останні мають державні гарантії.

Аудитори мають усвідомити чіткі плани великого підприємства на майбутнє не лише керуючись заявами вищого керівництва, а фіксуючи деталі реалізації проектів, що ведуться і оцінюючи реалістичність досягнення завершального етапу.

Тому підприємства повинні надати аудиторам інформацію про виконання ключових проектів та програм у звітному періоді, а також прогрес у порівнянні з тими цілями, які були оголошені в попередні роки. І, відповідно, достовірність таких оцінок підтверджується в ході незалежного аудиту.

Наведені підприємством суспільного нагляду кейси щодо досягнення у майбутньому пріоритетів їх розвитку фіксуються аудиторами і слугують підставою для оцінок у майбутніх звітних періодах. Джерелами додаткової інформації, на які можуть посылатися аудитори, можуть бути доступні онлайн ресурси, інтернет, фейсбук тощо.

Другою компонентою контролю якості, представленою у таблиці, є повне відображення в аудиторських звітах ризиків та управління ними на великому підприємстві. У останніх наукових дослідженнях [14] підкреслено, що новою сферою аудиторської оцінки і одночасно найбільш недоопрацьованою частиною корпоративного управління великих підприємств є ідентифікація та використання ризиків. Аудитори не повинні обмежуватися традиційним підходами, оцінюючи лише управління ризиками, як складову системи внутрішнього контролю для цілей визначення загального аудиторського ризику. Тобто тут, як і у попередніх завданнях, вони мають ширше інформувати користувачів про наявність чіткої взаємодії у структурі великого підприємства при управлінні ризиками та виявити (і відобразити у звіті) зв'язок між ризиками, стратегічними цілями та щорічним фінансовим звітом підприємства.

В робочому процесі аудиторськими процедурами досягається вивчення кількісних параметрів визначених ризиків. Оскільки зміна зовнішнього і внутрішнього середовища може відбуватися дуже швидко, актуальним є відображення у керівних документах великого підприємства динаміки профілю ризику з часом, включаючи зміни стосовно розкритих конкретних ризиків, що мають суттєвий вплив на подальшу діяльність. Адже процес управління ризиками базується не лише на їх формальній кількісній оцінці, але й на здатності підприємства реагувати на динаміку їх профілю. При цьому керівники великого підприємства мають виступати перед суспільством із заявами про ризики, які здатні суттєвим чином негативно вплинути на досягнення цілей діяльності. Тому аудитор в ході підтвердження достовірності показників фінансових звітів має отримати чітке уявлення про динаміку профілю ризику та ступінь їх деталізації на

усіх рівнях управління підприємством із пом'якшенням наслідків. Висновок аудитора має відображати наявність міцного зв'язку між ризиками та стратегічними цілями, і чітко визначати закріплення відповідальності за забезпечення управління ризиком в цілому по підприємству.

Третьою компонентою контролю якості аудиту фінансової звітності великих підприємств, представленою в таблиці, є оцінка його діяльності. Зважаючи на дуже широке поняття та процедурне навантаження при аудиті на підтвердження достовірності діяльності підприємства, доцільно розмежувати перевірку за окремими функціями діяльності суб'єкта господарювання. Чіткий поділ операційної моделі за видами діяльності має відображати різні частини бізнесу великого підприємства. Крім того, обговорення з персоналом і керівництвом різних моделей постачання, причини використання певних моделей дозволять зробити висновки про досягнення бажаного співвідношення ціни та якості задля високої результативності діяльності. Оскільки великі підприємства відіграють стратегічну роль у країні внаслідок монопольного становища чи виконання соціальних функцій, аудиторі мають дослідити механізми політичної підтримки бізнесу та її реалізації задля слідування парламентським цілям.

Виконання великими підприємствами публічних закупівель попри оцінок відповідності законодавству підлягає вивченню ефективності та доцільності їх здійснення. На рівні аудиторських процедур має відбутися обговорення того, як суб'єкт господарювання управляє поточними контрактами.

В частині оцінки ефективності капітальних вкладень та способів досягнення співвідношення ціни та якості досить визначити повноту застосування аудиторських процедур за МСА. А сама аудиторська оцінка має містити аналітичні показники ефективності капітальних вкладень з точки зору показників досягнення прогресу та впливу капітальних вкладень на зростання підвищення продуктивності. Важливо, що саме аудироване підприємство забезпечує збалансовану оцінку прогресу внаслідок капітальних проектів, що свідчатиме про дотримання принципу підзвітності. За умов, коли цілі щодо капіталовіддачі не виконано, слід отримати від вищого керівництва інформацію про управлінські дії щодо виправлення ситуації.

На рівні відображення в аудиторському звіті надійності прийнятої операційної моделі господарювання доцільно проілюструвати діючі на практиці моделі у графічний чи схематичний спосіб. Цим самим наочно буде представлена інформація про ефективність основних напрямків діяльності.

Невід'ємними аудиторськими процедури цієї компоненти мають стати процедури обговорення з керівним складом великого підприємства, де це доречно, конкретних кроків для вирішення проблеми зниження вартості операцій та підвищення ефективності, продуктивності результатів в процесі надання ними державних послуг.

В ході аудиту фінансової звітності великих підприємств аудиторам доцільно не лише оцінити, як підприємство демонструє структуру управління у звітах, але й наскільки подана прозора інформація про ефективність роботи вищих органів, що керують підприємством. І, хоч у стандартах аудиту прямо не зазначено потребу оцінити організацію взаємодії з користувачами суспільних послуг, які надають великі підприємства, аудитори, керуючись запитом зацікавлених сторін, можуть вивчити наскільки доступно взаємодіє підприємство з представниками громадянського суспільства.

Для обґрунтування висновку про безперервність діяльності великого підприємства доцільно глибоко дослідити зовнішні фактори (шоста компонента контролю якості аудиту таблиці), які впливають на реалізацію поточних цілей та результатів діяльності і оцінити використані керівництвом можливості щодо впливу на них.

Оцінювання аудитором п'ятої і сьомої компонент таблиці передбачає висновок про те, наскільки зрозуміле та справедливе відображення фінансових показників і їх узгодженість з даними звітності.

Перелік та змістове наповнення семи компонент контролю якості аудиту фінансової звітності великих підприємств, що становлять суспільний інтерес, доцільно доповнити загальними, практичними діями, які характерні для систем контролю якості. Так, слід переконатись, що суттєві процедури тестування є відповідними для забезпечення достатнього рівня аудиторських доказів. За МСА аудиторські групи повинні отримати достатньо доказів та розробити та виконати відповідні процедури для висновків щодо ефективності управління. Ми визначили ряд дискретних питань та завдання з контролю якості, що є доречними в ході оцінювання процесу аудиторської перевірки. До них слід віднести аудиторську оцінку доходу підприємства (реагування аудиторів на виконання обліку доходу в автоматизованих облікових системах, аналітичні процедури функціональності інформації про формування доходів), оцінка незвичайних (нетипових) операцій (що потребує

планування детальних аудиторських процедур щодо облікового відображення на рівнях первинного обліку, аналітики та формування звітних даних) та моніторинг систем внутрішнього контролю якості (як от тестування процесів фактичного дотримання етики, незалежності, поліпшення результатів якості аудитів через документування делегування повноважень виконання аудиторських процедур).

Доповнення аудиторських процедур для отримання доказів достовірності інформації великих підприємств знизить ступінь недовіри користувачів щодо недостатності чи невідповідної гарантії, представленої в стандартизованому звіті аудитора. Разом з тим, ці дії допоможуть посилити довіру до об'єктивності та незалежності аудиторів шляхом надійної системи внутрішнього контролю якості в ході аудитів фінансової звітності великих підприємств, що становлять суспільний інтерес.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Посилення вимог до звітування великих підприємств забезпечує реалізацію принципів відповідальності та прозорості в країні. У зв'язку з новими нормами законодавства великі підприємства повинні провести ряд організаційних заходів щодо вибору та призначення аудитора для підтвердження достовірності оприлюдненої фінансової звітності. Посилення вимог до суб'єктів аудиторської діяльності, які уповноважені надавати послуги з обов'язкового аудиту фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес, зумовили посилення контролю якості аудиторських послуг в цій сфері.

Нами запропоновано доповнити визначені Міжнародними стандартами аудиту елементи внутрішнього контролю якості додатковими компонентами, щодо яких аудитори мають провести аудиторські процедури: стратегія, ризики, діяльність, управління, фінансові показники, зовнішні фактори, зрозумілість інформації у звітах. До кожної з семи запропонованих компоненти наведено очікувані результати аудиторських процедур. Це дозволить використовувати отриману інформацію в якості доказів у подальших оцінках внутрішнього контролю якості суб'єктів аудиторської діяльності, які проводять аудит великих підприємств.

Доповнення вимог МСА додатковими аудиторськими завданнями обґрунтовано особливими суспільними запитами на інформацію щодо звітності великих підприємств. Ця ситуація не суперечить нормам Міжнародних стандартів аудиту, а є природним проявом змістовного їх доповнення за суттю викладених положень та параграфів.

Аудиторські процедури також доповнено завданнями з контролю якості, що є доречними в ході оцінювання фінансової звітності великих підприємств: аудиторська оцінка доходу підприємства, оцінка незвичайних (нетипових) операцій, моніторинг систем внутрішнього контролю якості. Це дозволить знизити ступінь недовіри користувачів щодо недостатності чи невідповідної гарантії, представленої в стандартизованому звіті аудитора.

Подальші дослідження доцільно спрямувати в напрямку вироблення надійної доказової бази в умовах вибіркового спостереження великих підприємств для підтвердження достовірності консолідованої інформації у фінансових звітах.

Список використаних джерел:

1. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність. Закон України № 2258-VIII від 21.12.2017 р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19>
2. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, видання 2016-2017 року. <https://ips.ligazakon.net/document/PFZ00046>
3. Эванс Дж. Р. Управление качеством: уч. пособие для студентов ВУЗов / пер. с англ. под ред. Э.М. Короткова. М.: Юнити-Дана. 2007. 671 с.
4. Аудит: підручник / за ред. Г.М. Давидова, М.В. Кужельного. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – К.: Знання, 2009. – 495 с.
5. Редько О.Ю. Шпаковська Т.Л. Незалежність та контроль якості в аудиторській діяльності: практ. посібник. К.: ІВЦ Держкомстату України, 2006. 102 с.
6. Гончарук С.М. Шот А.П. Контроль якості аудиторських послуг / Науковий вісник НЛТУ України. Збірник науково-технічних праць. Національний лісотехнічний університет України. 2011. Вип. 21.9.– С. 156-160.
7. Пономарьова Н.А. Контроль якості ринку аудиторських послуг в Україні/ ВІСНИК ЖДТУ. Економічні науки 2012. № 2 (60) с. 116-118
8. Проскуріна Н.М. Коваленко В.П. Якість аудиторських послуг в Україні: реалії та перспективи / Економічний часопис XXI. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит. 2010. № 9-10. С. 53-57.
9. Сметанко О.В. Теорія та практика внутрішнього аудиту в акціонерних товариствах України: монографія. К.: КНЕУ, 2013. 436с.
10. Шигун М.М. Система контролю якості аудиторської фірми: вимоги Міжнародних стандартів/ ВІСНИК ЖДТУ. 2012. № 3 (61) с. 194-197
11. Cheong Pei Ching, Boon Heng Teh, Ong Tze San, & Hong Yong Hoe. (2015). The Relationship among Audit Quality, Earnings Management, and Financial Performance of Malaysian Public Listed Companies. *International Journal of Economics & Management*, 9(1), 211–231.
12. O'Donnell, E., & Johnson, E.N. (2001). The effects of auditor gender and task complexity on information processing efficiency. *International Journal of Auditing*, 5(2), 91–105.
13. Шалімова Н.С. Соціально-економічні аспекти аудиту: теорія і практика: Монографія / Кіровоград: ТОВ «ІмексЛТД», 2012. 672 с.
14. Виговська Н.Г., Стеблянка О.Л. Оцінка якості внутрішнього аудиту державного земельного агентства України на основі ризик-орієнтованого підходу/ ВІСНИК ЖДТУ. 2015. № 1 (71) с. 189-200

References:

1. Pro audyt finansovoi zvitnosti ta audytorsku diialnist [About financial statements audit and auditing Law of Ukraine] № 2258-VIII 21.12.2017 Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19>
2. Mizhnarodni standarty kontroliu yakosti, audytu, ohliadu, inshoho nadannia vpevnenosti ta spuputnikh posluh, vydannia 2016-2017 roku [International Standards for Quality Control, Audit, Review, Other Assurance and Related Services, 2016-2017] Available at: <https://ips.ligazakon.net/document/PFZ00046>
3. Эвans Dzh. R. (2007). Upravlenye kachestvom [Quality control] Yunyty-Dana, Moskva, 671 c.
4. Davydov H.M., Kuzhelnyi M.V. (2009). Audyt. [Audit] 2nd ed. Znannia, Kyiv, 495 c. (in Ukr.)
5. Redko O.Iu. Shpakovska T.L. (2006). Nezalezhnist ta kontrol yakosti v audytorskii diialnosti [Independence and quality control in auditing] IVTs Derzhkomstatu Ukrainy, Kyiv, 102 c. (in Ukr.)
6. Honcharuk S.M. Shot A.P. (2011). Kontrol yakosti audytorskykh posluh [Quality control of audit services] / Naukovyi visnyk NLTU Ukrainy. Natsionalnyi lisotekhnichnyi universytet Ukrainy. vol. 21.9. pp. 156-160. (in Ukr.)
7. Ponomarova N.A. (2012). Kontrol yakosti rynku audytorskykh posluh v Ukraini [Quality control of the audit services market in Ukraine] VISNYK ZhDTU. Ekonomichni nauky, vol. 2 (60) pp. 116-118 (in Ukr.)
8. Proskurina N.M. Kovalenko V.P. (2010). Yakist audytorskykh posluh v Ukraini: realii ta perspektyvy [Quality of Audit Services in Ukraine: Realities and Prospects] Ekonomichnyi chasopys XXI. Bukhhalterskyi oblik, analiz ta audyt.vol. 9-10. pp. 53-57. (in Ukr.)
9. Smetanko O.V. (2013). Teoriia ta praktyka vnutrishnoho audytu v aktsionernykh tovarystvakh Ukrainy. [Theory and Practice of Internal Audit in Joint Stock Companies of Ukraine]: KNEU, Kyiv, 436 c. (in Ukr.)
10. Shyhun M.M. (2012). Systema kontroliu yakosti audytorskoï firmy: vymohy Mizhnarodnykh standartiv [Audit firm quality control system: requirements of International Standards] VISNYK ZhDTU, vol. 3 (61) pp. 194-197 (in Ukr.)
11. Cheong Pei Ching, Boon Heng Teh, Ong Tze San, & Hong Yong Hoe. (2015). The Relationship among Audit Quality, Earnings Management, and Financial Performance of Malaysian Public Listed Companies. International Journal of Economics & Management, 9(1), 211-231.
12. O'Donnell, E., Johnson, E.N. (2001). The effects of auditor gender and task complexity on information processing efficiency. International Journal of Auditing, 5(2), 91-105.
13. Shalimova N.S. (2012). Sotsialno-ekonomichni aspekty audytu: teoriia i praktyka [Socio-economic aspects of audit: theory and practice] TOV «ImeksLTD», Kirovohrad 672 c. (in Ukr.)
14. Vyhovska N.H., Steblianko O.L. (2015). Otsinka yakosti vnutrishnoho audytu derzhavnoho zemelnoho ahentstva Ukrainy na osnovi ryzyk-orientovanoho pidkhodu [Quality assessment of the internal audit of the State Land Agency of Ukraine on the basis of risk-oriented approach] VISNYK ZhDTU, vol. 1 (71) pp. 189-200 (in Ukr.)